

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 22.

V Ljubljani, 19. novembra 1896.

Letnik IX.

Prihodnja vojska.

I.

Pa nikar se ne ustrašite, ko vidite ta naslov; posebno vi, ki se niste doslužili vojaške službe. Če je vojska blizu ali ne, to ravno tako malo jaz vem, ko vi ali pa kdo drugi. Seveda, če bo pa le preveč po vojski dišalo, vam bom kaj sporočil, da se bode te pripravili.

Za danes sem se namenil nekoliko povedati, kako bi se godilo, ako bi se vnela vojska med prvimi evropskimi državami. To vsakdo vé, ki bere »Domoljuba«, da sta v Evropi dve zvezi, namreč trodržavna zveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo ter najnovejša zveza med Francosko in Rusko. Te zaveze si stojé nasproti in druge države bi pritegnile sedaj tej, sedaj oni zvezi, kakor bi ravno kazalo. OI teh držav je samo Angleška precejšnjega pomena in ta bi gotovo precej založila, kamor bi se nagnila. Torej te države pridejo v poštev.

V vojski se bojujejo vojaki z orožjem. Kolikor več ima kaka država vojakov, toliko močnejša je, vsaj tako pravimo, če tudi ni vselej res, kajti v vojski ne izda samo število, ampak tudi osebne lastnosti, n. pr. hrabrost, premetenost, odločnost in kar je še takih, za vojaka lepih čednostij. No, če bi bili vsi taki, ko smo mi Slovenci, pasja taca, to bi bilo nekaj: saj smo se dolgo pretepali s hudim Turčinom in smo le zmagali. Naše fante so še vsi poveljniki vsigdar v vseh vojskah pohvalili, to pričajo mnoge zlate in srebrne svetinje na prsih naših vojakov. Ali ni res?

No, pa sedaj poglejmo, koliko vojakov in topov ima naša Avstrija. Leta 1866 je Avstrija komaj 532.000 mož zamogla spraviti na noge. Danes pa jih lahko nad jeden milijon skliče vkup. Pešcev ali infanterije je 102 regimenta ali polka in vsak ima štiri batalijone in jeden nadomestni bataljon. Vsak polk šteje v vojski z vsemi

častniki 5000 mož. Torej je pešcev 510.000 mož. — Potem so stirje batalijoni tirolskih cesarskih lovcev po 5000 mož, dá 20.000 mož; 26 bataljonov lovcev, vsak po 1250 mož, dá 32.000 mož. Vseh deželnih brambovcov je pa še 173.000 mož. — Ogri imajo 28 polkov domobrancev, in teh je 176.000 mož. Slednjič so še stirje polki bosanskih pešcev po 4500 mož, dá 18.000 mož.

Naša cela infanterija ali pehota ima v vojski krog 900.000 mož.

H kavaleriji ali konjeništvu štejemo: 15 polkov dragoncev, 16 polkov huzarjev, 11 polkov ulancev. Vsak teh polkov ima v vojski 1670 mož; poleg tega je še več nadomestnih polkov, potem polki telegrafistov in zato štejemo lahko: 25.000 dragoncev, 26.700 huzarjev in 18.300 ulancev. — Dalje je šest domobrambnih ulanskih polkov po 1500 mož, dá 9000 mož. Tirolskih in dalmatinskih strelcev na konjih je 500 mož. 10 polkov ogerskih honvedhuzarjev dá 15.000 mož. Celo avstrijsko konjeništvó znaša 94.500 mož.

Pri artileriji ali topništvu so polki zelo različno močni. Vseh vkup je topničarjev 90.000 mož, ki imajo 1952 topov. Potem imamo še topničarje po trdnjavah in teh je 22.500 mož.

Pijonirjev je 15 bataljonov po 2132 mož, dá 32.000 mož; potem je polk železniških vojakov — 300 mož; sanitetni ali bolniški oddelek 1800 mož in tistih vojakov, ki vozijo za vojsko živež in prtljago ter se zo-vejo tren-vojaki, teh je 50.000 mož.

Ako seštejemo vse vkup, tedaj vidimo, da zamore Avstrija postaviti v vojsko 1 milijon 200.000 mož in 2000 topov. Potem pa imamo tudi še črno vojsko, katere je več ko druge vojske.

Poglejmo površno še druge države. Nemška ima v primeri z velikim številom prebivalcev največjo in najbolj izurjeno vojsko. Ta država je vojaška država

in ze mnogi so jo imenovali veliko vojašnico. Nemčija ima pešcev 1 milijon 140.000 mož, konjikov 105.000 mož; topničarjev 129.000 mož in 3504 topov, topničarjev, pionirjev 33.000 mož, tren-vojakov 69.5000 mož. Nemčija zamore v vojski sklicati 1 milijon 500.000 mož okroglega števila.

Laška si na vso moč prizadeva, povečati svojo vojno in se ne boji nobenih stroškov. Ker je pa na Laškem malo denarja, zato je več vojakov na papirju, ko v resnici. Najrazličnejših polkov pešcev je 572.250 mož, konjenstva 24.700 mož, topničarjev 28.000 mož in 1044 topov, topničarjev v trdnjavah 26.250 mož, pionirjev 21.500 vojakov in 1050 topov.

Poglejmo torej, koliko imajo vse tri vkup, namreč Avstrija, Italija, Nemčija, ki so združene v trodržavno zvezo:

Avstrija ima 900.000 pešcev, 94.500 konjikov, 112.500 topničarjev, 35.000 pionirjev, 50.000 tren-vojakov in 1952 topov;

Nemčija ima 1.140.000 pešcev, 105.000 konjikov, 162.000 topničarjev, 30.000 pionirjev, 69.500 tren-vojakov in 3504 topov;

Italija ima 572.250 pešcev, 24.700 konjikov, 54.700 topničarjev, 21.500 pionirjev, 14.250 tren-vojakov in 1044 topov;

Avstrija ima tedaj vkup 1.192.000 mož, Nemčija 1.506.500 mož in Italija 687.400 mož; vse tri države vkup imajo: 3.385.900 mož in 6500 topov.

Nasproti tem pa imajo Ruska in Francoska:

Rusija ima 2.520.000 pešcev, 165.000 konjikov, 240.000 topničarjev, 55.000 pionirjev in 9584 topov;

Francija ima 1.242.000 pešcev, 89.200 konjikov, 189.600 topničarjev, 35.000 pionirjev, 92.000 tren-vojakov in 5000 topov;

Rusija ima tedaj vkup 3.080.000 mož in Francija 1.647.800 mož; obe državi vkup 4.727.800 mož in 14.584 topov.

Grozovita je torej ruska vojaška moč in morala bi nasprotnika kar zdrobiti, če bi mogla hitro to velikansko množino vojakov postaviti tje, kjer bi jih rabila. Francoska pa je bila do leta 1870 prva vojaška moč na svetu, pa tudi še sedaj je vojska vrlo izurjena in opravljena.

Angleska potrebuje le bolj mornarjev, kot pa vojakov na suhem, ker to kraljestvo obdaja krog in krog morje. Ima pa: 377.000 mož pešcev, 58.000 konjikov, 44.300 topničarjev, 2028 topov in 16.000 pionirjev.

Tolikšne so vojske evropskih oržav, kakor nam govore številke. Skoraj nas je strah za našo ljubo Avstrijo, posebno ker ima take zaveznike, da se ne more prav nič zanesti na nje. Pa srečen ali nesrečen izid vojske ne zavisi le od števila vojakov, ampak tudi od njih izurjenosti, lastnostij, tudi vreme često zelo vpliva na vojsko in še mnogo drugih okoliščin. Sicer bo pa ljubi Bog čuval našo Avstrijo, kakor jo je že toliko časa, a le tedaj, če mu bode dajala, kar mu gre. Brez Boga pa ni nobena vojska nič in naj ima še toliko milijonov vojakov.

Strašna bo torej prihodnja vojska, ko si bo toliko ljudij stalo nasproti v ljutem boju, a strašna posebno zaradi orožja, katero bomo prihodnjič nekoliko popisali, in sicer najnovejše iznajdbe pri orožju.

Kaj je novega po svetu?

Marsikdo bi že šel volit, da bi ne bilo volišče tako daleč, z daljnim potom pa izgubi mnogo časa, kar je zlasti pri kmetih in obrtnikih precej važno. Tako se večkrat sliši tu in tam pri volitvah in deloma je ta izgovor tudi opravičen. Zato pa hočejo tudi poslanci, ki se potegujejo za pravice svojih volilcev, narediti tako postavo, po katerih bo v kmečkih volilnih okrajih vsaka občina, ki obsega najmanj 300 prebivalcev, tudi volilni okraj. Ta postava dala bi potem vsakemu priložnost voliti brez dolgih potov in velikih stroškov. Pa ta postava ima še drugo, za kmečko ljudstvo dobro stran. Določa namreč, da v prihodnje volilci ne bodo več volili volilnih mož, ampak si bodo kar sami naravnost volili svojega poslanca, in ta postava se imenuje zato postava *o naravnostnih volitvah*. Dosedaj so samo prebivalci po mestih volili naravnost, a kmetje so volili posredno le po volilnih možeh. Sedaj pa mora pasti tudi ta razloček, kajti če imajo vsi jednake dolžnosti, naj imajo tudi pravice jednake, in gotovo je, da nos kmet taka bremena, ko pa meščanje. Dalje je pa tudi naše kmečko ljudstvo toliko probujeno, da precej lahko razume politična vprašanja. To postavo je vsprejel nižjeavstrijski deželni zbor in zadnje volitve v deželni zbor so se vršile naravnost, to je, brez volilnih mož. In kaj je bila posledica tega? Ljudstvo, ki je prvokrat smelo prosto govoriti, dejalo je: Mi ne maramo liberalnega, zidovskega gospodarstva, in volilo je krščanske može. Tako ima v nižjeavstrijskem deželnem zboru protiliberalna stranka dve tretjini poslancev in liberalcem je odklenkalo. — Pa čemu to pripovedujemo? V našem prihodnjem deželnem zboru bodo skoraj gotovo tudi naši poslanci predlagali tako postavo o naravnostnih volitvah. Toda popolnoma gotovo je, da bodo liberalci nagajali, kar se bo dalo. — I kako pa je vendar to, saj so vendar »ljudski« prijatelji, kakor pravijo? Da, da, kakor pravijo, in ne kakor delajo. Kajti ljudstvo jih sicer nič ne briga, ko ob času volitev. Ker pa dobro vedo, da ljudstvo ne mara za njih razsipno, potratno gospodarstvo, ki jim naklada vedno novih bremen, zato pa ne bi radi videli, da bi kolikor mogoče vsi volili, in to bi se ravno zgodilo, če bi volili doma v svoji občini. Potem bi imeli tudi liberalni hajskači mnogo več dela, če bi hoteli vse volilce oblezti in jih pregovarjati, a stalo bi jih tudi mnogo več denarja za golaž in vino in druga takošna mazila. Tega se torej boje naši liberalci in kar strah jih je, če pomislijo, da bi potem lahko vsi prav zložno volili, ker pri volitvah bi jim kmečko ljudstvo naravnost povedalo, da je ven z njih gospodarstvom. Da pa niso liberalci pravi ljudski prijatelji, razvidno je iz njih del: ali so mar oni ustanovili toliko posojilnic,

ki so iztrgale ljudi iz žrela raznih oderuhov? Ali so mar oni zasnovali gospodarske zadruga? Ne, ampak le novih davkov so jim naložili, novih sitnostij napravili. — Naša stranka pa želi resnični blagor ljudstva in zato bo predložila postavo o naravnostnih volitvah, ki daje ljudstvu pravice, ki mu gredo, in mu vrh tega še prihrani časa, pota in denarja.

Sedanjim državnim poslancem potekel bode kmalu čas njih poslanstva. Zato se pa v *državnem zboru* prav živo gibljejo, da bi ostali v dobrem spominu. No, ne vemo, če se jim bode to posrečilo, kajti prej so preveč popuščali in sedaj ne morejo vsega popraviti. Zadnje dni predložili so novo postavo o krošnjarstvu, kajti do sedaj je bilo krošnjarstvo prav malo uravnano na škodo drugim trgovcem in obrtnikom. Zato pa je prav, da se ta zakon spremeni, ali če treba, tudi poostri; s tem je precéj pomagano trgovini. — Tudi za obrtnike so nekoliko poskrbeli poslanci. Spravili so v razgovor novo obrtno postavo, po kateri bodo obrtne zadruga, ki so bile do sedaj silno omejene, zadobile več pravic, ki bodo mnogo pomagale k ohranjenju obrtnega stanu. Zeleti moramo le, da bi bili ti dve postavi vsprejeti in potrjeni. — Dne 28. oktobra oglasil se je tudi naš poslanec Pfeifer ter prosil vlade pomoči za nekatere po vremenskih uimih poškodovane dolenjske občine, v katerih je najprej strupena rosa uničila skoro vse grozdje, potem pa še toča pobila, kar je ostalo. Tudi z rejo prašičev si dotični kraji niso mogli letos pomagati radi prašičje kuge. Zato je umestno, da država prihiti na pomoč z zdatno podporo. — Jedenkrat smo že govorili v Domoljubu, kdo ima pri nas železnice v rokah, namreč židje. Ti nastavljajo po železnicah vozne cene, ti nam podražé vse stvari, katere dobivamo po železnici. Poleg tega pa jim mora država sama plačevati, ako hoče, re cimo, vojske prepeljavati. Zato so predlagali nekateri češki poslanci, da naj država kolikor mogoče preje spravi železnice v svoje roke in če drugače ne gre, pa po odkupu. Ta predlog je velikanske pomembe, a težko se bo dal izpeljati, ker bodo že nekateri poslanci taki, da bodo govorili v prid židov, ne pa v prid države in ljudstva.

Čudne stvari se godé na *Nemškem*. Kakor je znano, je stari lisjak in slepar Bismark pred nekaj leti izginil s političnega površja in sedaj životari sam zase, ter se za nikogar ne zmeni. V zadnjem času pa je po svojih časopisih raztrobil med svet državno skrivnost, in če bi bil kdo drug to storil, bi ga bili za par let priprli, no se ve, takemu možu, kakor je Bismark, ne storé radi kaj žalega. To odkritje Bismarkovo pa kaže, kakšne prijatelje ima Avstrija. — Bismark je pred leti deloval na to, da so se Avstrija, Nemčija in Laška zvezale v trodržavno zvezo in so te države sklenile, druga drugi pomagati, ako bi bila vojska. Pa Bismarkova zvita buča je uganila še jedno: Na tihem je napravil zvezo z Rusijo, po kateri bi Nemci Avstrijcem ne pomagali, ako bi prišlo do vojske med Rusijo in Avstrijo! Ves svet se je zavzel, ko je čul to novico in v nemškem državnem zboru so poslanci prašali vlado, je li kaj resnice na tem

in če je vlada vedela za to pogodbo. Vladi je to vprašanje kar sapa zaprlo in dejala je, da bode čez nekaj dnij še le odgovorila. Naj odgovori tako ali tako, mi vemo dovolj, vemo namreč, da o Nemčiji tudi velja pregovor »spredaj liže, zadaj praska.« In take zaveznike ima Avstrija: Nemčija na tihem dela zaveze z drugimi državami zoper nas, Italija pa hujska Lahe po Istri in ti se hočejo na vsak način odtrgati od našega cesarstva. In tisti mozeje, ki vodijo državo, tudi to vedo, a vendar se bratijo z našimi očitnimi in skritimi nasprotniki. Kdo jih pač razume?

Lahi še nečejo miru, ampak vojsko želi njih vroča kri, po maščevanju hrepeni njih častiteljnost. Menelikove dezele kar pri miru ne morejo pustiti in vedno poročajo italijanski listi o kaki mali praski med Abesinci in Lahi. Vsi listi pa priznavajo, da se jim letos v Afriki še bolj slabo obeta ko lani. Prav jim je. — To vojskovanje Lahov pa je tudi vzrok, da Menelik vkljub prošnji sv. Očeta ni spustil italijanskih jetnikov. Človekoljubna namera papeževa se tedaj ni vresničila, ker framasonska vlada noče iz papeževe roke nobenih dobrot in raje pusti vjetnike tam, kjer so. Sicer pa Menelik po krščansko z njimi ravna. Poslal je sv. Očetu pismo, v katerem pravi, da je hotel vstreči njegovi želji in izpustiti vjetnike, pa naenkrat začeta vojska zoper njega mu je dokaz, da Lahi nočejo miru in zato jih ne more spustiti. Žal, da sv. Oče niso dosegli svojega cilja, a vendar je zanje to človekoljubno delo dokaz, da imajo le oni zlato, usmiljeno srce za svoje ljudstvo, ne pa framasonska vlada italijanska. Sedaj se je napravil mir.

Povsod, koder vladajo liberalci in framasoni, je beseda »prostost« res gola beseda. Katera dežela se pač bolj ponaša s prostostjo svojih državljanov kakor *Francoska*? Tam je vse svobodno in prosto, le katoličani ne uživajo dobrot te svobode. To se je sedaj vnovič pokazalo. V mestu Rajmzu napravili so katoliški shod, ki je bil prav dobro obiskan. Res je, da niso mogli vlade, ki katolikom jemlje vse pravice, hvaliti, a ruvali zoper njo niso. Pa že to je bilo tistim velikim glavam, katere koj mraz spreleti, če le slišjo ime »katolišk«, zadosti in hudo so prišli ministre, da dajejo tem nazadnjaškim katoličanom potuho in preveč svobode. — Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa, katero so katoličani v nekem mestu letos čez dolgo časa zopet obhajali, napadla je druhal liberalcev in drugih takih ljudij procesijo s kamenjem in palicami. Katoličani pa tega niso hoteli kar tako pretrpeti, ampak so jim prav pošteno vračali po glavah in po plečih. Vlada je poklicala škofa predse, češ, da je nahujskal katoličane, in bržkone mu ne bo dajala nekaj mesecev plače. To je svoboda!

Ruskí car se je srečno povrnil domov z dolgega potovanja po Evropi. Ker je bil s Francozi v Parizu bolj prijazen kakor z Nemci, so se že ti začeli nekoliko jeziti, a premeteni car jih je kmalu potolažil s tem, da se je na povratku iz Francije še jedenkrat sešel z nemškim cesarjem in sedaj je vse dobro. To so vam kakor otroci, če oče jednega malo bolj prijazno pogleda kakor drugega, precej se kujajo. — Novi car je dovolil

katolikom, da si smejo cerkve popravljati in da jim ni treba za to vsakokrat prositi vladinega dovoljenja, kakor do sedaj. Tudi nekaj, a ne veliko. Pa sčasoma bodo napočili tudi katoliški cerkvi na Ruskem lepši dnevi Bog daj!

Turčija je še pre malo izmolžena in zato jo ta ali ona država pod svoj plašč postavi, da ji druge ne morejo blizu. Kakor hitro pa Turek ne bo imel več, kar bi se dalo kako v denar spraviti, ga bodo pognali v Azijo, od koder je prišel.

Španija je zelo v skripcih. Ustaši na Kubi se ji nočejo podati, denarja pa v državnih blagajnah ni več in tudi ljudstvo je sila nejevoljno, ker mora vedno pošiljati najboljše sinove v vojsko. Ali bode Španija v kratkem premagala Kubo, od katere prav za prav živi, ali pa mora pustiti ustašem, naj se sami vladajo. V tem slučaju, da izgubi Španija rodovitni otok Kubo, je prenehala biti velevlast in v politiki ne bo igrala več važne vloge. Nezadovoljnost pa utegne vsak dan vzbuditi velik punt.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Baren Ravberjev beneficij pri stolnici je podeljen kuratu in deželnemu poslancu č. g. dr. Ignacij Zitniku. — Župnija Vrhnika je podeljena č. gosp. Lovro Gantarju, župniku v Črmošnjicah. — G. dr. Aleš Ušeničnik, kaplan v Stari Loki, pride v Ljubljano k stolnici za vikarja in stolnega kaplana. — Kanonično vmeščen je bil č. g. Francišek Krek na župnijo Vranjapeč. — Okrajnemu sodišču v Cerknici se priklopita občini Rakek in Žilce. Prva je spadala dosedaj v okrožje okr. sodišča v Logatcu, druga pa v okrožje sodišča v Ložu. S to naredbo je ustrezno večini prebivalcev imenovanih občin in le zeleti je, da bi se tudi v drugih podobnih ozirih ustreglo notranjskim prebivalcem. — Zastop občine Nemška Loka pri Kočevju je izvolil častnim občanom gospoda deželnega glavarja Otona Detela ter mu izročil lepo izdelano diplomu. — Občina Dob fare Št. Viške na Dolenjskem je izvolila za svojega častnega občana gospoda deželnega poslancu dr. Ign. Zitnika, zahvaljujoč se mu za obilno skrb ob času povodnji in potresa za to in sosedne občine. — Umril je dne 30. oktobra v Tupaličah, župnije Predvor, Miha Študen. Pokojnik je bil velik dobrotnik romarske cerkve na Brezjah. Veliki zvon je sam kupil za 2800 gld. Pred smrtjo pa je še daroval zdatno svoto za orglje. — Nova pošta se bode ustanovila v Radomljah v kamniškem okraju. Imela bode vsak dan dvojno zvezo s kolodvorom Mengeš Jarše. — Rašleisnova posojilnica v Št. Vidu na Dolenjskem vidno napreduje. V poldrugem mesecu je imela nad 10.000 gld. prometa, akoravno ima mnogo skritih, posebno vaških nasprotnikov. — Na Črnučah je v novi farni cerkvi zidarsko delo tako rekoč dodelano; dostaviti je le še pevski kor in obe kupoli. Stavba je mogočna, veličastna; prihodnji teden nastavijo se okna in vrata, potem se bomo poslovili za letos od sedanje

kapelice in prezimili pri službi božji v novi hiši. — Dne 5. novembra se je ponearečil v cesarskem gozdu »Tisovcu« nad Zadlogom pri Črnem Vrhu 23letni delavec Janez Rupnik iz Zadloga. Pehal je hlode po železnem tiru, pri tem padel, hlod ga zadene v glavo tako močno, da je čez 18 ur potem umrl. — V Hlevnem Vrhu, politični okraj Logatec, pogorela je hiša posestnika Janeza Mlinarja. Vzrok ognja je neznan, zlasti ker gospodinja Ana Mlinar trdi, da se ob času, ko je ogenj nastal, v hiši ni kurilo. Škode je do 700 gld., zavarovalnina pa znaša 800 gld. — V Idriji se zaprli družino Strnen, ker je na sumu, da je spravljala v svet ponarejeni denar. Vršni se hišna preiskava. — Ustrelil se je 22letni vojaški novinec Jožef Piber pri 13. stotniji pehotnega polka št. 27 v Ljubljani. Kroglja mu je prodrila srce. Piber je bil doma iz Pischelsdorfa na Gorenje-Štajerskem in po svojem stanu trgovski pomočnik. — V noči med 30. in 31. oktobrom se je v vasi Borje obešil 28letni Ciril Udovič. Našli so ga visečega na vezanem kozolcu. Za pravi vzrok se še ne vé. — V noči od 23. do 24. oktobra bilo je v več gorjanskih krajih v političnem okraju Rudolfovo pokradeno. Pokradeno je bilo vzlasti perilo in obleka v skupnem znesku 340 gld. Tatov dosedaj še niso dobili. Na sumu pa sta dva 30letna Hrvata, katera sta dan poprej v tistih krajih kot pogoreleca prosjačila. Razven tega se sumiči tudi nekega Nikolaja Brataniča iz Lokvice, kateri je na več krajih v metliški okolici pokradel. — Dne 26. oktobra po noči so neznani tatovi pri dveh hišah na Vrhu ukradli 58 gld., nekaj suhega mesa in več obleke. Nekateri sodijo, da bi bili iste stvari ukradli Žumberčani ali pa vlahi pri Metliki imenovani, ki po hišah jajca kupujejo in jih v koših na hrbtu v Metliko odnašajo.

Štajersko. Premeščeni so častiti gospodje: Anton Ravšelj iz Starega Trga v Pameče, Mat. Stoklas iz Šmartna pri Slov. Gradcu v Ribnico, Maks Ocvirek od Sv. Štefana na Muto; č. gospod Josip Horvat, župnik na Bizeljskem, je stopil v stalni pokoj. — Presvitli cesar je občinskemu predstojniku v Št. Jurju na Štajerskem, med. dr. Gustavu Ipavic-u v očigled njegovega mnogoletnega, vestnega in zaslužnega delovanja podelil naslov cesarskega svetnika.

Primorsko. Pošto v Cerknem na Goriškem prevzame dne 15. novembra gospod Vekoslav Ravnikar, gospodar v slavnoznanhi hiši pri Kafolu. — Sad ljudskega shoda v Cerknem dne 8. septembra t. l. je kmetijska zadruga, ki se je osnovala v Cerknem dne 8. novembra za cerkljanski sodni okraj. Osnovnemu zboru predsedoval je č. gospod dekan Murovec. Zbralo se je okolu 90 gospodarjev največ iz Cerkna, Straže, Adleža in Novakov. Pravila so le v malenkostih spremenjena, ista, kakor zadruga v Dobropoljah. Koj se je vpisalo nad 30 udov, drugi so izjavili, da pristopijo, ko bo zadruga začela delovati. — Načelnikom je izvoljen gospod Vekoslav Ravnikar. — V Cerknem se je začel v nedeljo dne 15. novembra sveti misijon. Vodijo ga častiti oo. Isariisti iz Ljubljane. — Gospod Krazjec, župnik v Breginju, je dobil župnijo Šmarije; č. g. Čigon

vikarijat Vojsčico; g. Štubelj, kaplan v Černičah, vikarijat Veliki Dol; gospod Čargo, vikar v Logu, vikarijat Gorenje Polje; gospod Jarec vikarijat Ročinj, g. Leben vikarijat Libušnje, gospod Mežan vikarijat Lokovec, gospod Štrekelj vikarijat Vertobje, gospod Koršič kaplanijo v Rifenbergu, gospod Abram kaplanijo v Černičah, gospod Geat službo kateheta v Trziču. — Čl. gg. novomašniki dobili so sledeče kaplanije: Marghet v Biljani, Meizlik v Gradežu, Barbieri v Vermiljanu, Gratton v Ajelu, Parmeggiani v St. Petru pri Soči, Pečenko v Kanalu, Pelicon v Mirnu, Volani v Ogleju, Čubej v Kobaridu in Calligaris je dobil službo veroučitelja v Gradiscu.

Podobe iz življenja.

Huda kazen — za hudo ženo.

V Suseksu na Angleškem je umrl krčmar Leve, ki je svojej ženi zapustil lepo premoženje 36.000 gld. To svoto je izročil pred svojo smrtjo prijatelju in mu naročil, da naj se obresti od tega denarja ženi le tedaj izplačajo, če bode ta točno izvršila pogoje, kateri se stavijo v testamentu. Obletni dan naj bi morala žena v vsaki roki po jedno svečo nositi ter po celem trgu hoditi, na glas vpiti in vsem ljudem naznanjati, kar je možu v življenji hudega storila. Glasno naj bi priznala, da bi bila svojemu soprogu lahko življenje podaljšala, če bi bil njen jezik krajši. Vse zakonske žene naj bi opominjala, da naj spoštujejo svoje možé, naj jih ubogajo in naj jih nikdar ne skušajo mučiti s čemur si bodi.

Ce bi pa vdova tega ne spolnovala, — glasi se dalje v testamentu, — naj bi dobila od obresti le letnih 120 gld., vse drugo pa naj bi pripadlo kakemu sorodniku umrlega moža. Soproga se je močno vstavljala trdnim pogojem, toda radi velike svote in zavoljo nevoščljivosti do sorodnikov se je vendar-le vdala trdnim pogojem testamenta in sedaj oznanja vsako leto po trgu, koliko bridkosti je napravila možu s svojim strupenim jezikom. Vzlic temu pa jej vendar ne manjka snubačev.

Listek.

Očetova kletev.

(Konec.)

Ravno se je vračal Matija od pogreba. Kam naj gré? Domov? — — doma nima, hiše nima, — k svojim? — svojih nima, kakor jedinega sina, a naj gré k njemu? Sin mu je zapovedal, da naj ga pusti v miru.

»A vendar, kaj bi bilo, ako bi šel? Denarja nimam nikakega, zadnje sló je za pogreb, — ljudje bi me uže imeli na milosti, — a to milost tako nerad uživam! Morda pa bi me sin drugače sprejel kakor si mislim; morda se mu je srce omeščalo, saj je moj sin, in — morda se mu je srce omeščalo, saj je moj sin, in — jaz nisem nikdar tako delal s svojim očetom. Mati njegova bila je ženska krepostna, mehkega srca, — ni

mogoče, da bi bil sin tak! Naj bo v Božjem imenu, grem, naj bo, kar hoče! Saj on je še edin človek, ki ga imam še na svetu, če me še ta ne mara, — sem sam, čisto sam na svetu!«

Mráz, hud mráz je bil in sneg je škripal pod nogami, ko se je Matija napravil na pot v mesto — peš. Ljudje, ki so ga srečavali na poti, vpraševali so ga, kam gré sam v hudem mrazu in tak sivolás starček!

»K sinu, k sinu grem v mesto. Sam grem, ker nimam človeka na svetu, kakor sina v mestu, — moram iti sam! Z Božjo pomočjo uže dospem v mesto!« je odgovarjal.

Težka je bila pot k sinu in težavna. Sedel je večkrat na kamen ob cesti, da si odpočije, a mráz, otrpljajoč ude, dvignil je stare kosti zopet kvišku.

Slednjič dospè v mesto.

»Bog vé, ako ga najdem, ako še stanuje tam, kjer je!«

Mesto je bilo Matiji dobro znano. Kmalu najde ulico, katero mu je še pred leti Drejec povedal. Tudi hiše ni bilo težko najti.

Bilo je opoldne, ko je stopal po kamenitih stopnicah v prvo nadstropje. Počasi je stopal, na vsaki četrti stopnici je obstal, da si odahne. Konečno je stal pred vrati sina. Odahne si, in s tresočo roko pozvoni. Pri vratih prikaže se dekla, — bila je druga kakor ona, ki je odprla Drejcu, — in vpraša, česa želi.

»Ali stanuje tu neki gospod Martin Océpek?«

»Da.«

»Ali bi ne mogel z njim govoriti? Imam važne stvari! Recite mu, da ga čaka zunaj sivolás stárec, ki je njegov — — sorodnik!«

Dekla zgine in kmalu so odmevali na hodniku koraki gospoda Martina.

Starcu Matiji so se tresla kolena in roke, ko je zagledal sina.

»O, sin, moj sin! Me-li več ne poznaš, — nečeš poznati?«

Martin je odskočil nehoté korak nazaj, zróč očeta pred seboj, — sivolásnega starčka. Koliko let ga ni videl! Nekaj ga je zazeblo v srcé, — a hitro je čut pomagal, zlasti, ko se je iz sobe čul glas njegove gospodarice — žene: »Kdo je zunaj, Martin? Pridi kmalu nazaj!«

»Je-li to glas tvoje žene?« vpraševal je oče Matija, zróč z veseljem svojega sina.

»Da. Oče, ne zamerite mi, da vas ne morem podpirati, moja žena — mi ne pusti! Moram se njeni volji udati, če hočem imeti mir v hiši. Tu imate nekaj, pa pojdite kam kositi, ne morem vam več dati. Morda dobite pozneje kaj! A, počakajte, tu imate naslov sirotišnice, tam vas gotovo vsprejmó, jaz vas bom priporočil. Zdaj pa z Bogom!«

Oče Matija dejal je še za njim: »Mati je umrla, — a sin ga ni več čul. Vrata so se uže zaprla in sin odhitel je k ženi, ki ga je klicala; lagal se ji je, da je prišel star berač.

Oče pa je stal pred vratmi, trd od mraza, tresoč se po celem telesu in zrl srpo v zaprta vrata, tiščéč v

roki zmečkan bankovec in papir, s katerim naj gré v sirotišnico.

»O, sin!« vzdihnil je obupno, da je odmeval glas votlo po prostorni hiši.

Počasi se je obrnil in odšel tresoč se po stopnicah navzdol.

Stal je pred hišo. Kam sedaj? — Sém, v to hišo je bil zadnje upanje postavil, tu je menil najti kôt mirú in počitka — pri svojem sinu. A zdaj je strto zadnje upanje, sam stoji, čisto sam na širnem svetu! Torej v sirotišnico ga hoče poslati? Sam pa živi v izobilju in redi zeno in otróke!

»Ne, tja ne grém! Rajše domov, in umrem ondi gládú!«

Stopil je v krčmo in se ondi najédel za denar — miloščino sinovo. Pol miloščine je pojédel, druge pol pa je stisnil v žep in korakal počasi peš domov. Bilo je uže popoldne. Počasi je stopal po poti nazaj, katero je s takim upanjem nastopil.

Dan se je nagibal h koncu. Iz neba so jele padati snežinke in starec je bil se-le na pol pota. Pospeši korake. A ni mogel dalje vstrajati v hitrejši hóji, — sel je čedalje počasneje. Slednjič ni mogel več naprej. Moral je sestiti na kamen ob potu.

»Malo si odpočijem in nato grem hitreje« — si je mislil.

Noč se je storila. Sneg je jel hujše naletavati.

Matija je jel misliti na sina. Sprva je skušal opravičiti njegovo dejanje — iz ljubezni do njega. A premotrivši celo svoje življenje, kako je prav za prav le sin uzrok njegovega žalostnega stanja, vskipel je ponos v starčku, kolikor si ga je še ohranil.

»To je sin! — Bog, ki živiš tam visoko nad oblaki, ti me vidiš, kako sem zapuščen, — ti tudi vidiš mojega sina, da bi se me lahko usmilil, — a neče! V Tvoje pravične roke ga izročim, — stôri z njim, kakor mu gré!« Tako je govoril poluglasno v nočni temi sedéč na kamnu ob potu. — Nato se je umiril in — starost je starost — zadrémal.

Sneg je padal gosto, mráz je bil.

Drugi dan so našli ljudje, idoči po poti, — človeka v snegu mrtvega.

Bil je Matija.

Zdaj ni bil več sam, — zdaj je bil v družbi z zeno in Bogom.

* * *

Minulo je več let. Martin ni čul ničesar od očeta in — bilo mu je ljubo. V sirotišnico je šel takoj po odhodu očetovem vprašat, če ni tak in tak starec prisel, — a zvedel je, da ga ni bilo.

Ko ni bilo čez več let nobenega glasú o njem, bil je prepričan, da je umrl.

Od srcá se mu je odvalil kamen.

Nekega dné se je namenil peljati v rojstni kraj. Oče je umrl, mati tudi gotovo, in ne bo ga nihče spoznal v vasi.

Peljal se je sam.

Proti večeru je bilo, ko je došel do polovice pota. — Šel je nalašč proti večeru, da ga ne bodo ljudje videli. Ob potu ni bilo nikakega drevja; bil je uže mrak. Nenadoma se prikaže njegovim očem križ ob potu — V tem hipu, ko je došel do znamenja, sklóne se visoka postava izpod križa. Konj se splaši prikazni, in odskoči v stran; voz z Martinom vred pa pade v rov ob cesti.

Ta prikazen je bil berač Drejec. Iz mesta domov, počival je pri znamenju, katero so postavili v spomin, da je tu zmrznil — Matija Océpek. Ko je voz mimo zdričal, je vstal, da bi poprosil darú.

Prestrašil se je Drejec, ko je videl, kaj se je zgodilo. Brzo je stopil k razbitemu vozu, ga odstranil in našel pod njim Martina. Groze se je tresel, videč ga krvavega. Spoznal je mahoma v njem gospoda Martina. Tresel ga je, — a bil je mrtev. Ulomil si je tilnik.

»Da, zdaj spoznam prst Božji« — mrmral je Drejec, nalgajoč mrtveca na voz — »na tem mestu je zmrznil oče — po njegovi krivdi — in tukaj je storil konec njegov sin! — To je Božja roka, pasja dlaka, da je!«

Tak je bil konec gospoda Martina. — — —

Drejec je hodil se dolgo po svetu in povsodi pripovedoval to povest in vedno dostavljal:

»Pasja noga, pa naj reče kdo, da ni res! Bog, naš oče v nebesih, nekaj časa gleda, a ko vidi, da je dovolj, udari! To vam rečem, ljudje Božji, bil je preošaben in oče se mu je zdel prenizek, da bi bil njegov oče, — zdaj je pa oče previsok zanj! Pasja vera, ljudje Božji, pa recite, če ni tako?«

I v a n.

Narodno gospodarstvo.

Koliko vina se pridelava na celém svetu?

Dolgo časa je Francoze vznemirjalo vprašanje o vinu, in vse so storili, da bi prišli stvari do konca. Zadovoljili so jih možje, strokovnjaki v tej stvari, ki so se sesli v mestu Bordeaux (beri Bordó) in povedali, da se na vsem svetu pridelava na leto 130 milijonov hektolitrov vina (hektoliter = 100 litrov). Vinoreja v nekaterih krajih pojema, v drugih se pa pridno goji. Na Laskem in Španjskem iztrebljajo cele gozde oliv (oljk) in sadé vinsko trto. V Avstraliji in Kaliforniji zasajajo cele daljave zemlje s trto. — Vinoreji mnogo škoduje trtna uš. Veliko škode je napravila na Ogerskem, Laskem, Francoskem in Avstrijskem. Najhujše pa je razdejala na Laskem. Med 69 pokrajinami razsaja trtna uš že v 26 pokrajinah. 114 338 hektarjev (1 hektar = 100 arov, 1 ar = 7¹/₂ oralov ali johov) je ondi že uničenih, 75.388 pa žuga jednaka usoda. V Siciliji je 96.948 hektarjev uničenih in 63 263 hektarjev okuženih. Uničeno zemljo posejajo s pšenico. Škoda, ki se godi ljudstvu, znaša 41 milijonov lir, to je okrog 18 milijonov našega denarja. Povprečno bi mogel vsak hektar roditi 28 hektolitrov vina. — Tudi na Francoskem je trtna uš naredila veliko škodo. Prav nič se ne motimo, če pravimo, da je že 150 000 hektarjev zemlje, kjer je rastle vinska trta, uničene.

400letnica tobaka. Tobak obhaja letos svoj jubilej. Bilo je leta 1496, ko je španjski menih Roman Pano, ki se je podal s Kristofom Kolumbom na pot, na otoku Domingo v pokrajini Tabago našel tobak. On je bil prvi, ki je pripovedoval svojim rojakom o tej rastlini in jim razkladal, kako jo rabijo domačini. S prva se je rabil tobak le kot zdravilo, pozneje so ga pa začeli tudi kaditi. In letos je 400 let, odkar je prišlo to sladko krepilo kadilcev, nosiljačev in zvekačev (čikarjev) v Evropo.

Razne novice.

† Generalni vikarij dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld.

14. t. m. zjutraj malo pred peto uro je nenadno umrl po kratki bolezni prečastiti gospod generalni vikarij, stolni dekan in kanonik dr. H e n r i k P a u k e r pl. Glanfeld v 68. letu svoje starosti. Minulo sredo je sadnjikrat maševal; ta dan ga je stresel mrz in mislil je, da dobi influenco, kakor jo je v tem času imel sedaj že več let zaporedoma. Ostal je zato doma, a je opravljal v odsotnosti škofovi vsa opravila; opoldne pa ga je napadla slabost. Zdravnik je konstatoval oslabiljenje srca. Blagi bolnik je takoj spoznal, da mu je življenje v nevarnosti, zato je takoj uredil svoje časne stvari ter se dal prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Ob štirih zjutraj so ga zopet napadle smrtne težave in kmalu nato je preblagi dekan mirno zaspal v Bogu. — Rojen je bil pokojnik v Ljubljani 26. nov. 1829. V mašnika posvečen je bil dne 13. avgusta 1854 ter je postal tisto leto doktor bogoslovja. Eno leto je služboval kot kapelan na Bledu, 3 leta pa kot stolni kapelan in nemški pridigar pri stolnici. Potem je bil imenovan spirituvalom v duhovnem semenišču, katero službo je opravljal do leta 1871, ko je dobil Codellijev kanonikat. Leta 1886. je bil imenovan stolnim dekanom. — Leta 1859 je bil imenovan vodjem bratovščine sv. R šnjega Telesa za opravo ubožnih cerkva, kateri posel je opravljal nesebično in požrtvovalno do smrti. Za njegovega vodstva se je ta družba neizmerno povzdignila. Po smrti škofa Krizostoma ga je za čas izpraznjene škofovske stolice stolni kapitelj izvolil kapit. vikarjem. Sedanji knezoškof ga je imenoval 6. aprila 1891 generalnim vikarjem za ljubljansko škofijo. — S pokojnikom je legel v grob skromen plemenit človek, vzoren duhoven, ki je z delom in molitvijo Bogu posvečeval svoje brezmadežno življenje. Zato pa je zavladało povsod iskreno sočutje ob tej nenadni žalni novici. — Pokojnika priporočamo v pobožno molitev. — Počivaj v miru, duša blaga!

(Iz Horjula) 16. nov.: „To je dan, ki ga je Gospod naredil,“ blestelo se je na slavoloku, pozdravljajočem novega našega g. župnika, preč. gosp. Petra Bohinja, čegar slovesno umeščenje je včeraj praznovala naša župnija. Kakor smo žalovali po prejšnjem g. župniku ob njegovem odhodu, tako smo se včeraj radovali novega svojega dušnega pastirja, kojega nam je že naprej priporočal njegov glas. Ves Horjul je bil včeraj v slavolokih, zelenju, zastavah in banderih. Ob 10. uri bila je slovesna instalacija, kojoj je bil propovednikom preč. g. kanonik A. Kalan, ki je predstavil navzočnikom novega njih pastirja in na to pojasnjeval poklic duhovnikov in dolžnosti dobrih faranov. Veselja je koprnel ves Horjul včerajšnji dan in izpričeval, da je tukajšno ljudstvo dobilo in verno, še nepokvarjeno kakor malokje. Posebne pohvale zaslužili so si člani tukajšnega gasilnega društva, ki so skrbeli za izborni red. — Zvečer presenetilo je preč. gosp. novega župnika vzlasti lepo razsvetljenje po hišah v vasi in prav lepo uprizorjena serenada, koji na čelu je bil župan, ki je v ginjenih besedah pozdravil novega g. župnika ter mu izrazil v imenu župljanov radost in udanost cele fare. G. župnik zatrjeval je v svojem odgovoru na županove besede, da je prinesel celo srce za novo faro. Burni „živio“-klici sledili so besedam g. župnika, kateri naj bode prepričan, da bodemo Horjulci kakor doslej tudi za naprej vsikdar branili složno sv. vere in domu oltar. Bog nam ohrani novega preč. gosp. župnika prav mnogo, mnogo let!

(Boj z jastrebom.) V gozdu Takova blizu Belgrada se je spustil velikanski jastreb na nekega kmeta in mu na rokah in obrazu zadal veike rane. Šele, ko je drug kmet pritekel na pomoč, sta premagala nevarnega ptiča. Rane, katere je dobil kmet v boju, so tako hude, da jedne roke ne bo mogel več rabiti.

(Vojaški begun v guoju.) V vojašnici v mestu Stokerau na Nizjeavstrijskem so praznili jamo za gnoj. Nankrat zadenejo z vilami na človeško telo, ki je zakričalo in s tem naznanjalo, da še živi. In res! Bil je dragonski novinec, katerega so že dva dni kot beguna iskali. Ni se mogel navaditi strogega vojaškega življenja, in zato se je skrtil v gnojno jamo, da bi tam od lakote umrl.

(Sedem let po nedolžnem v ječi.) Nedavno so v Parizu oprostili ječe neko vdovo, ki je bila pred sedmimi leti obdolžena, da je umorila svojega moža. Sedaj se je pa pokazalo, da je nedolžna. Sodnik je za njo zahteval 100.000 frankov (okoli 50.000 gld.) odškodnine. To so pa znižali na 40.000 frankov (okoli 20.000 gld.) katere ji bo sedaj država izplačala.

(V 111. letih) samo dva župnika imela je neka fara na Francoskem. Jeden župnikov je deloval od l. 1785. do 1842. in njegov naslednik, ki je sedaj 80 let star, še vedno čvrsto duše pase. Pač redko!

(Otroci [prostozidarji] — brezbežniki.) Prihodnost Francoskega bo prav mračna, če skoro ne začne mladine krščansko vzgojevati. Kakor znano, se učenci državnih šol ne smejo učiti krščanskega nauka. Zato ni čuda, da se godé stvari, o katerih mora človek grozé strmeti. V nekem mestecu francoskem je moral ondolni

župnik odložiti prvo sv. obhajilo na negotovo prihodnost, ker so otroci — dečki izjavili, da ne verujejo v Boga. Iz takih otrok postanejo pozneje — panamisti in protozidarji.

(Velila.) Rajni župnik v pokoju prečast. gospod Anton Jakič, volil je v svoji oporoki 10.000 gl. za dva gojeniška prostora v „Collegium Aloysianum“, 6000 gl. za druge dijaške ustanove, 1000 gl. dijaški kuhinji v Novem mestu, ravno toliko bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji in poleg tega manjše svote za cerkve, reveže itd.

(Četrta božja zapoved, kje si?) V neki vasi na Nemškem živi vdovec s kopo otrok. Živi od dela svojih rok, izdeluje namreč zaboje. Ker se sam ne more ukvarjati z malimi otroci, sklene se oženiti. Tega pa se ustrašita najstarejši hčeri, ki bi zato morali od hite, — jedna stara 16 let, druga 20 let. Zbog tega in vsled družinskih razprtij naredite grozen sklep, svojega očeta usmrtiti. Po noči vržete spečemu vrvice okolu vratu in ga skušate zadaviti. Ali možu se posreči, da spravi roko med vrat in zanjko in kliče na pomoč. Sosedje se prebudé, neusmiljeni hčeri pa odjenjata od svojega peklenskega naklepa. Pred sodnikom odkrito povesta svoje grozodejstvo. Neverjetno je, kako daleč pridejo dandanes ljudje v svoji zaslepljenosti in brezsrčnosti.

(Iz Britofa pri Kranju) dne 9. novembra. Sinoči sta se sprla v gostilni pri „Kukovcu“ domača fanta, bratranca Jaka Kokalj in France Pušavnik. Seveda sta se pri tem prepiru tudi sprijela in z grdimi kletvicami onečasčala nedeljo. Pa kazen božja ni zaostala. Jakob Kokalj je skočil za bratrancem ven ter ga na vežnem pragu gostilne sunil z nožem tako nesrečno, da se je ta koj mrtev zvrnil na tla! — Mala mu sodba! A potem nihče ni imel poguma, se dotakniti mrtveca; še le ko je župan prišel na nesrečno mesto, so ga naložili in peljali v mrtvašnico. — Kaj je pač potem pomagalo vpitje in tarnanje mater, vdove in sester nesrečnežev? Takrat jokajte, ve matere in sestre, kadar se vaši sinovi pijani potepajo od gostilne do gostilne in s pretepi in kletvicami skrunjajo dan, ki je posvečen Gospodu! Takrat tarnajte, kadar gredó fantje namesto v cerkev h krščanskemu nauku v gozd ali v kakšen kot igrat, potem se ne bode čulo o samih pretepih in o nožu! O, ko bi naši fantje že jedenkrat vsaj toliko prišli k spoznanju, da bi v nedeljah popoldan ne iskali razvedrila in veselja le v krčmah in žganjarijah, kjer se stori toliko nerodnostij; saj se nam ponuja toliko prilik za pošteno razvedrilo. Tudi v knjigah se najde marsikaj vspodbudnega in veselega za kmečke fante. Vedno bolj se uvideva, kako pametna je misel, da se ustanavljajo društva, kjer se posebno fantje zbirajo, kajti tudi kmečki naši fantje so potrebni razvedrila in kake vesele, pošteno vesele ure! Bog daj, da bi se tudi pri nas kaj takega osnovalo! Vam bom rad poročal kaj lepega in veselega. Britofljan.

(Vesled skoposti umrla.) V nekem kraju blizu Pariza našli so 86 letno žensko mrtvo v njenem stanovanju. Vzrok smrti: lakota. V njeni zapuščini našli so drago-

cene stvari v vrednosti 20 000 gl. Ta ženska imela je tudi hišo, ki ji je vsako leto donášala 2000 gl. stanarine. Ker je sosedje več dnij niso videli in so začutili nek neprijeten duh, ulomili so v stanovanje in jo našli mrtvo. Ženska, znana skopulja, si iz skoposti ni privoščila najpotrebnejših stvari in slednjič je tako oslabela, da ni mogla več iskati si živeža, ako bi bila tudi hotla.

(Palčki.) Neki popotnik našel je v Južni Ameriki ljudi, ki niso večji kakor 120 cm. ali štiri stare čevlje. Ti palčki so svetlo rumeno-rudeče barve in jih je prav mnogo.

(Čudna zbirka.) Neki ameriški milijonar, ki je 85 let star, ni nikdar povžil zdravil, katere so mu zdravniki zapisali. Sicer je dal v lekarni pripraviti vsa zdravila, katera mu je zdravnik zapisal, in ta zdravila je potem spravljaj. Sedaj ima spravljajenih 1900 steklenic, 1270 praškov in 870 skatelj raznih kroglic in zrn.

(Zlato mesto) V Parizu bode l. 1900 svetovna razstava. Središče razstave bo pa „Zlato mesto“, to bo namreč oddelek razstave, v katerem bo vse iz zlata in pozlačeno. Če bi le tudi naredili poleg tega zlatega mesta tudi umazano mesto, saj snovi imajo Parizani dovolj.

(Koliko se pekadi na Avstrijskem?) Primeroma največ se porabi tobaka na Solnograškem, kjer ga pride na leto na osebo 219 kg., najmanj pa v Dalmaciji, kjer ga oseba povprek porabi samo 047 kg. Ako se primerja število prebivalstva s skupilom za tobak, stoji na prvem Nizeavstrijska, kjer povprečno oseba na leto porabi tobaka za 859 gl., na zadnjem mestu pa stoji zopet Dalmacija z 112 gl. za osebo. Na Avstrijskem štejejo okroglih 7.658.000 tobakarjev, t. j. 30% vsega prebivalstva. Povprečno porabi pri nas vsak tobakar na leto: 564 gl. za smodke, 198 gl. za smodčice, 376 gl. za tobak in 33 kr. za duhan ali drobni tobak. Lepe svotice to, katere spuščamo v — zrak!

(Kaj se našli v votlem zobu) V Pragi oglašil se je pred kratkim neki trgovski agent pri zdravniku s prošnjo, naj mu izdere votel zob, ki mu dela grozne bolečine. Zdravnik mu prošnjo usliši, potem pa zob natančno preiskuje. V njem najde majhen, blesteč kamenček, katerega juvelir spozna za briljant in ga kupi za 7 gl. 50 kr. Zobobolnim svetujemo, da istotako dajo preiskovati po operaciji zobe, mor da kaj sličnega najdejo!

(Koliko korakov naredi natakari v enem dnevu?) Nek natakari ali točaj v zelo obiskani gostilni je po dogovoru štel nekega dne svoje korake in je naštel cel dan 51.348 korakov. To je približno 30 kilometrov ali pet ur hoda.

(Jedina napaka.) „Kako vam diše klobase?“ vpraša krčmar gosta. — Gost: „Že, že, samo jedno napako imajo.“ — Krčmar: „No, katero?“ — Gost: „Tega, kar bi moralo biti v klobasah, ni notri, to pa, kar je v klobasah, bi ne smelo notri biti.“

(Počitek za kavo.) Nekdo naroči v gostilni kavo. Ko mu jo prinese, pokusi kavo, potem pa postavi stol poleg sebe in nanj postavi čašo polno kave. Ko ga vprašajo, zakaj je to storil, odgovori: „Ta kava je tako slaba, da se mora poprej nekoliko odpočiti, predno jo pijem.“

(Cerkven policaj.) Neš naročnik iz Oberhausen-a na Nemškem piše »Domoljubu«, da imajo ondi v farni cerkvi nekakovega cerkvenega policaja, to je, moža v posebni opravi (ima rudečo suknjo s črnim žametom obrobljeno in bele rokavice), kateri z dolgo palico v roki hodi med božjo službo po cerkvi. On skrbi v cerkvi za mir in red in gleda tudi na to, da ljudje ne ostajajo pri vratih ali celo zunaj cerkve. Ako se kdo med božjo službo nedostojno vede, stopi k njemu in ga opozori na to, kar se spodobi na svetem kraju. Dopisnik pravi, da bi tudi marsikje na Slovenskem treba bilo v cerkvi takega redarja.

(Pes življenje rešil.) Iz Lippa se to-le poroča: Andrej Lucz in njegova žena sta se 28. dne pret. meseca radi volitve poslancev mudila v Lippa. Ko se povrnela zvečer v svoje stanovanje, v veliko začudenje ne najdeta pet let starega sinčka. Po celi vasi ga iščeta, pa zastonj. Pes, katerega je imel Lucz s seboj, se je pa nekam čudno vedel, odkar je deček izginil. Celo noč je prečul v bližnjem gozdu, po dnevi se večkrat vrnil domov, tulil in cvilil po dvorišču in zopet tekel v gozd. Andrej in njegova žena sta mislila, da je pes stekel in sta ga hotela ustreliti. Tedaj jima svetuje sosed, naj gresta za psom, morda prideta otroku na sled. Ubogata ga. Pes teče pred njima daleč v gozd, dokler se ne ustavi pred neko jamo. Stariši stopijo k jami in — vidijo, da tukaj leži njih sin v nezavesti. Hitro ga spravijo domov. Z drgnjenjem in mlekom so oživili nesrečnega otroka. Otrok, ki je sedaj popolnoma zdrav, je šel — tako je pravil sam — v gozd za kratek čas nabirat jezic. Ko se je noč naredila, je padel v jamo, iz katere ga je rešil — pes.

(Žalostna novica za loteriste.) Znano je, koliko se je že v poslanski zbornici govorilo proti mali loteriji, v kateri posebno revno ljudstvo mnogo zapravi. Finančni minister Bilinski je v proračunskem odseku poslanske zbornice obljubil, da hoče vlada počasi omejiti malo loterijo. Hipoma iste ne more odpraviti, ker država ne more najedenkrat pogrešati znatnih dohodkov, ki jih loterija daje. Polagoma se bode njen obseg zmanjšal. Letos avstrijske kolekture že ne sprejemajo stav na ogerske loterije, zanaprej se pa namerava ustaviti najprej loterijska urada v Trstu in Inomostu. Potem ostanejo loterijski uradi le še na Dunaju, Lincu, Gradcu, Brnu, Pragi in Levovu. — Državi nese na leto mala loterija 6,250.000 glđ. čistega dobička.

(Turški sultan v denarnih stiskah.) Ne le vam, slovenski gospodarji, gre trda za denar, tudi turškemu cesarju ga manjka. Mož je namreč v neki avstrijski ladijedelnici naročil lepo ladijo, katero je hotel podariti črnogorskemu knezu. Toda ker je ni mogel plačati, jo mu niso hoteli dati »na puf«. Črnogorec bo moral tedaj čakati toliko časa na ladijo, da sultan dobi zopet nekaj tisočakov v prazno blagajno.

(Take še niste bili nikdar pri sveti maši!) Nedaleč od mesta Liona na Francoskem so na vernih duš dan čudovito obhajali službo božjo. Reka Ron je tako narastla, da je prihrumela v cerkev. Mašnik se je peljal v

čolnu k altarju, kojega stopnice so se molele iz vode. Tudi ljudje niso mogli drugače v cerkev: vsedli so se v čolne, peljali v cerkev in v čolnih bili pri službi božji. Ravno tako so tudi popoldne opravili litanije.

(Iz Ihana.) Poučni govor za živinorejce imel je v nedeljo 8. t. m. po poldanski službi božji v Ihanu gospod c. kr. okrajni živinozdravnik iz Kamnika. Zbralo se je v šolskem poslopju precej mož živinorejcev domače občine. Gospod govornik pojasnil je posebno obsirno vzroke in stanje po naših krajih naj večkrat se nahajajoče živinske in prašičje bolezni, seznanil nas je s priprostimi zdravili, kojih naj se poslužujemo v slučajih bolezni. Zanimivi govor trajal je v veliko zadovoljnost poslušalcev neprestano nad dve uri. Vaznost takega poduka obstoji posebno v tem, ker je živinoreja v sedanjosti najboljša opora kmetškemu stanu.

(Pogozdovanje Krasa.) Že delj časa skušajo zasaditi goli Kras. Od l. 1876. se je zasadilo 2096 oralov. Za to se je porabilo 18,688 380 jelovih (borovih) drevesc. Letošnjo spomlad so zasadili 263 oralov z 1,791.000 topoli, 78 000 jelkami in 58.000 smrekami. Vseh drevesec je bilo torej 1.927.800. Dobili so jih v gozdarskem vrtu Gradiša pri Ljubljani. Delavcev, ki so sadili, je bilo 8234. — Prihodnjo spomlad bodo zasadili v pol. okraju postojnskem 321 oralov. Za to bodo potrebovali 2,422 000 drevesc, in sicer 2,232.000 dveletnih borovcev, in pa 190.000 triletnih jelk.

(Od smrti vstal.) Pri občinskem uradu v okraju Ufa na Ruskem se je nedavno zglasil nekov kmet Ivan Timolim, ki je bil, kakor je uradno potrjeno, pred petimi leti umrl in bil pokopan. Kako je prišel z »onega sveta«, pripoveduje sam tako-le: »Nenadoma sem zbolel in v dveh dneh umrl. Bilo je ravno ob času žetve. Spominjam se še dobro, kako so me umili, oblekli in položili v krsto. Spominjam se tudi, da so opravili mrtvaško opravilo, dobro mi je v spominu, kako je jokala moja žena in in otroci. Ko sem zapazil, da me hočejo zakopati, sem napenjal vse moči, da bi začel kričati. Pa ni šlo. Nesli so me na pokopališče. Grob še ni bil do dna izkopan in grobokopi so šli domov kosit, s tem namenom, da bodo po jedi grob izkopali in me zasuli. Ko so odsli, je krč pojenjal, in poskušal sem, kako bi vstal. Pokrov, ki je bil le slabo prabit, je odjenjal, in zlezal sem iz krste. Povrniti se v svojo vas si nisem upal. Bal sem se, da me ne bodo imeli za čarovnika in me ubili. Pokrov sem zopet pribil in zbežal v gozd, kjer sem prenočil. Drugi dan sem šel na tuje kot delavec ter hodil po različnih krajih. Sedaj me je pa prignala ljubezen do svojih, da sem se vrnil.« Dozdevanega mrtveca, katerega so poslali na občinske troške v rojstno vas Trompetovka, je spoznala takoj žena, otroci in vsi tisti, ki so bili pri pogrebu. Spomnili so se tudi, da se je pogrebcom zdela krsta prelahka. Iz te zadrege jih je rešila vera, da je vsak pravičen po opravljenem mrtvaškem opravilu lažji, hudobnež pa težji. — Rusi imajo menda tudi precej prazne vere!

(Čudna stava.) Med volitvami predsednika Zjedinenih držav Severne Amerike so ljudje stavili naj-

različnejše stave med seboj. Tako sta napravila dva imenitna meščana v Riseli (Ohio) prav čudne stavo; prvi se je zavezal, da se bode dal v slučaju, če bo izvoljen Mak Kinli, glavo čisto obriti, potem pa jo pustil pozlatiti, in da bo hodil jeden dan gologlav po mestu. V slučaju pa, če zmaga Brian, se je zavezal drugi, da si da glavo obriti in posebriti, in ravno tako hoditi cel dan gologlav po mestu. Čudni Amerikanci!

(Tristoletnica krompirjeva.) Letos je preteklo tristo let, odkar so iz Amerike prinesli krompir v Evropo. Prvi ga je sadil neki posestnik na Angleskem. Sedaj se ta koristna rastlina prideluje po vsej Evropi v toliki meri, da kjer je slaba krompirjeva letina, je navadno tudi lakota.

(Denar se mu ne smili.) Milijonar in posestnik srebrnih rudnikov, John W. Mackay iz Louisville v državi Kentucky je sklenil te dni pogodbo za 400.000 dolarjev, za katero svotco se ima izdelati krasen spomenik ali mavzolej, kateri se postavi na Greenwoodskem pokopališču v Brooklynu, kjer počiva njegov zamrli sin. Mavzolej bo iz granita izdelan, notranji deli bodo iz marmorja in oniksa. O Mr. Mackayu, skoro najbogatejšem možu v Ameriki, je znano, da je opetovano potrošil milijone za predmete, ki spadajo v vrsto 'luksusa', — da bi pa kedaj ta mož podaril le kako majhno svotico v dobrodelne namene, o tem nam pa zgodovina te vrste ne ve ničesar povedati.

(Kobilice) so letos požrle po nekaterih krajih južne Afrike vse pridelke. Nad Marianhil, kjer imajo trapisti velik samostan, je letos 5. junija priletel oblak kobilic, ki je bil do 25 kilometrov dolg, 1000 metrov širok in 30 m. debel. Ako je v enem kubičnem metru bilo le šest kobilic, bilo jih v celem oblaku 4500 milijonov. Ako 6—7 kobilic tehta 1 lot, bil je ves roj 225.000 centov težak. Da bi se ta velikanska teža po železnici odpeljala, bilo bi treba 1125 vagonov in 28 lukamatij. Ali se je potem čuditi, da, kamor taka truma k mizi sede, vse požre. — Zato pa morajo zamorci kobilice jesti, ker jim družega manjka. Posušijo jih in smeljejo kot moko in in pečejo iz njih — kolače. Dober tek!

(Izlet čez morje v desetih urah.) Kar je najnovjše, je za hip se skoro nemogoče si misliti, se manj pa, da bi bilo res. Gresham se zove iznajditelj novega modela, po katerem namerja izdelati podolgasto in okroglo ladijo s toliko hitrostjo, da bode v desetih urah preplula široko morje. Neki kapitalist posodil je Greshamu deset tisoč dolarjev, da izdela po svojem že dovršenem modelu tako ladijo. Iznajditelj Gresham trdi, da bo potnik v New-Yorku imel zajuterk, v Londonu ali Parizu bo pa večerjal.

(Koliko se pri nas pokadi.) Kakor sporoča slavno c. kr. finančno ministerstvo, se je pokadilo v naši državi od 1. januarja do 1. julija l. l. 604,949.413 smodk in 944,428.324 svalčič (cigaret). Letos se je 30,706.671 smodk in 90,520.773 svalčič več pokadilo, nego lansko leto v tistem času.

(Medvedka z mladičem.) Z Vrha pri Vinici se nam javlja, da po tamošnjih hribih že dalj časa medvedka z

mladičem pod hrastovimi drevesi žir ali želod pobira. Neki tukajšnji stari lovec ju je zasledil. Vsako leto v pozni jeseni se prideta po dva medveda na Vrhovsko glavico past.

(Cena večerja.) »Kaj pa imate vi vojaki za večerjo?« vpraša radoveden človek vojaka. — »I kaj«, se ta odreže, »zvečer pritisnemo trebuh k peči in tisto pogrejemo, kar smo opoldne jedli.«

(Kdo zna boljše?) »Ti, Janez, če me ne pustiš pri miru, te bom tako udaril, da boš kosti v ruti domov nesel.« — »A jaz te bom počil tako, da boš sodnji dan trobento preslišal.«

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 3. decembra 1896 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 14. novembra:	24,	59,	72,	52,	31.
Gradec, 14. novembra:	12,	23,	73,	54,	85.
Linc, 7. novembra:	69	85.	20,	62	8.
Trst, 7. novembra:	71	16	36,	49	8.

Tržne cene v Ljubljani.

17. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	7 80	Špeh, povejen, kgr.	— 70
Rež, „	6 —	Surovo maslo, „	— 70
Ječmen, „	5 20	Jajce, jedno	— 8
Oves, „	6 20	Mleko, liter	— 10
Ajda, „	7 10	Goveje meso kgr.	— 64
Proso, „	6 50	Telečje „	— 60
Koruza, „	5 50	Svinjsko „	— 60
Krompir, „	2 —	Koštrunovo „	— 36
Leča hktl.	10 —	Pišanec	— 45
Grah, „	10 —	Golob	— 16
Fižol, „	9 —	Seno, 100 kgr.	2 40
Maslo kgr.	— 90	Slama, „	1 80
Mast, „	— 66	Drva trda, 4 kub.mtr.	7 —
Špeh, svež „	— 60	„ mehka	5 —

Koverta s firmo

priporočila

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

V vasi Dol (Lustthal)

tik cerkve

oddaja se stanovanje

z dvema popolnoma sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, klejlo in lepo podstrešino in malim vrtom za dlje časa v najem.

111 (2-1)

Na prodaj je konj,

srednje velikosti, v četrtem letu, krasne izabella-barve, isurjen za vprego in sedlo, jako hiter dirjalec, slasti priporočljiv gg. duhovnikom.

Kupec naj se oglasi v župnišču v Hinjah, pošta Zuzemberk. 755 1-1
112 1

Vse stroje za poljedelstvo.
Vnovič snitane cene!

IG. HELLER na Dunaju

29 9 11/2 Praterstrasse 49 208 20-17

Zastopniki se iščejo!

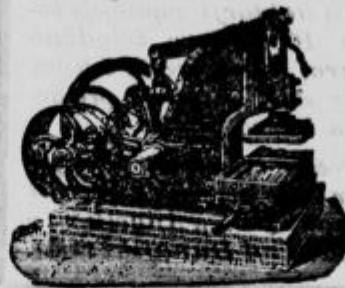
Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Citralci

dobé brezplačno jeden napev za citre in moj novi katalog muzikalij, če mi pošljejo svoj naslov.

104 2 Julij Neukirchner, Görkau, Češka.

Stroje za izdelovanje opeke

najboljšega, preizkušenega sistema, popolne priprave za ureditev opekarnic, šamete-tovarn, tovarn za izdelovanje plečnate strojne opeke, tovarn za cement, gips itd. izdeluje kot večletno specialiteto in razpošilja

Alojzij Jäger,

tovarna za izdelovanje strojev za opekarnice

Köln-Ehrenfeld.

Podružnica: Praga, kralj. vinogradi, Žizkova cesta 833. Cenilniki in strokovniki franko. 109 3-1

Najboljša priporočna pisma so v vpogled na razpolago; izvršene ureditve si vsakdo lahko ogleda.

100 do 300 glđ.

na mesec lahko pošteno zasluži sieherni ter povsod brez izgube, ako hoče prodajati postavno dopuščena državna pisma in srečke.

Ponudbe pod naslovom: „Leichter Verdienst“ Rudolfu Messe, Dunaj. (747 10-1)

Kmetovalcem kateri se hočejo poučiti o maršidom, kar koristi njihovemu uspešnemu gospodarstvu, priporočamo knjižico

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava

Spisal Iv. Belec, župnik. Cena 20 kr., po pošti 23 kr. Dobiva se v „Katoliški Tiskarni“

Stanarinske
knjižice

za stranke z uradne potrjenimi delečbami bišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplacovanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 kamadov vkup 1 glđ. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

R. Pserhoferja

„lekarna pri zlatem državnem jabolku“

na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhoferjeve

odvajalne kroglice preje kričistilne kroglice imenovane, so stareznano, lahne odvajajoče od mnogih zdravnikov priporočeno domače zdravilno sredstvo. — Te kroglice so iste, katere so vže več desetletij dobro znane pod imenom J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice. Pristine izdelujejo se edino le v lekarni pri zlatem državnem jabolku na Dunaju I., Singerstrasse 15.

Cena tem kroglicam: 1 škatljica 15 kroglic 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami glđ. 1-5. Ako se svota vnaprej pošlje velja s poštino vred: 1 zavoje kroglic glđ. 1-25, 2 zavoja glđ. 2-30, 3 zavoja glđ. 3-35, 4 zavoja glđ. 4-40, 5 zavojev glđ. 5-20, 10 zavojev glđ. 9-20. (Manj od zavoja se ne pošlje.)

Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“

er naj se pazi, da ima vsaka škatljica na pokrova radeže tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno

tudi na navodilu za uporabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferjeve
1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.

Tipotčev sok, steklenica 50 kr.

Bazam za gušo steklenica 40 kr.
franko posl. 65 kr.

Stdlovi kola - preparati

izvratno krepčujoči želodec in živce. Liter kolavina ali izlečka 3 glđ., pol litra 1 glđ. 80 k, četrt litra 85 kr.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., franko poslan 75 kr.

Razn. tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po čini preskrbē. — Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljatvi zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar vnaprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), je poština tudi nižja, nego pri pošiljativah s povzetjem. 100 (6-2)

Grenka želodčna tinktura

(preje življenjska esenca ali Praške kapljice.)
Lahkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in krepča želodec, ter pospešuje prebavljanje. Stekl. 23 kr., dvanaest stekl. glđ. 2-—

Balzam za rane stekl. 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhoferjeva, najboljšo sredstvo za rasti las, lonček 2 gl.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Buirleha, domače sredstvo proti slabemu prebavljanju. Zavoje glđ. 1-—

Nj. svetost papež Leo XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lappont-ju g. lekarnarju G. Piccoltiju v Ljubljani prisrčno zahvalo za doposlane Jim stekleničice (22-10)

Tinkture sa želodec

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo boleham Piccoltijevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povsetju in točno izvršuje G. Piccolti lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Cena jedni steklenici 10 kr.

P O V E S T I X. zvezek: Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

Lekarna pri Mariji Pomagaj v Ljubljani.

Novo urejena 108 2-2

lekarna „pri Mariji Pomagaj“

M. Leusteka, Resljeva cesta št. 1

poleg mesarskega mosta v Ljubljani

priporoča gospodarjem in kmetovalcem - živinorejcem

izvrstni redilni prah za živino

konje, govedo in prašiče

jeden zavojček z rab. navodom 30 kr., dvakrat toliko 50 kr.

Velika zaloga vseh preizkušenih, izborno delujočih domačih zdravil, katera se po časnikih in cenikih priporočajo kot izvrstna sredstva proti raznim boleznim. — Razpošilja se vsak dan dvakrat s pošto.

Resljeva cesta št. 1 poleg mesarskega mosta.

Največji izbor.

Ta domača zdravila dobijo se najceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspehom rabljena, narejena po originalnem navodilu dr. pl. Trnkóczy-a, oblastnijsko potrjena. Vsako zdravilo ima postavno varstveno znamko, je najboljšje kakovosti, vedno sveže in priznано s tisoč zahvalnih pisem. Posebno so

Kapljice za želodec

krepujoče, sliz raztvorjajoče, odpenjajoče, ostujoče in slast vzbujajoče.

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate 4 gld. 50 kr.

Dr. pl. Trnkóczy-a

odvajano (čistilno) krogljice.

1 škatljica 21 kr., 1 zavitek 1 gld. 5 kr., 1 zavitkov 4 gld. 75 kr.

Marijino Celje

Najtoplejšega priporočila vreden je tudi kemično čisti, higijenični, dijetetični želodčni liker

Marija Iurski želodčni grenčec

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Temu izbornemu želodčnemu grenčecu gre prodnost pred mnogimi drugimi enakimi sredstvi, ker osv-

žuje, oživlja, je jako ugajajoč, krepujoč, okus pospešujoč, skratka najboljšo, preizkušeno in z mnogimi zahvalnimi pismi priznано sredstvo.

Vsa našeta, sploh sa zdravilna sredstva razpošilja na vse strani z vsakdajšo obratno pošto 67 (12-5)

lekarna Trnkóczy v Ljubljani
pri rotovžu poleg mestne hranilnice.

Velika izbora lepih porabnih daril za Božič in novo leto!

• Najboljše ure po najnižji ceni •

in veržice, uhane, prstane itd.

ima v zalogi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani
na Mestnem trgu
nasproti rotovžu

Popravila izvršuje kar možno natančno pod jamstvom.

Zaloga in popraviljanje koles za vozarenje (biciklov) po nizki ceni. 101 3

